

פנינים ומאמרים קדיש
פתוחה רבני תתן געשטעטנער זעקל

להזרזת נתן

גליון קפ"ה (שנה ד') ◊ פרשת אחרי קדושים ◊ חודש אייר שנת תשפ"ה

שיח מזהר"ן

פנינים מספר
"שיחות מלוא מלכה"

הגה"ק רבי ישעיה פיק - ברלין זי"ע אב"ד ברעסלויא יצ"ו - ה' אייר

היה יחיד בדורו בבקיאווה העצומה בכל ממכני התורה, ועקב בקיאווה הגדולה זכה לעשות דבר גדול, בציינו בסמוך לכל מימרא בש"ס את המקומות האחרים שמוזכרת אותה מימרא, מה שלא צויין ע"י קודמיו. זהו דבר חשוב מאד, כי לפעמים במקום אחד המימרא אינה מפורשת היטב, ואילו במקום השני כותב רש"י פירוש בדבר, ודברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר. והנה גליון הגמרא נדפס "מסורת הש"ס" מהגה"ק רבי יוסף שמואל מקראקא ז"ע, שבכל מקום שזכר מימרא זו במקום נוסף בש"ס, ציין הגרי"ש את מראה המקום שנמצא המימרא במקום אחר, והגרי"ש יעשה פיק הוסיף עוד הגהות ומראה מקומות הרבה כהנה וכהנה. וציינו של הגרי"ש אינם מוקפים בסוגריים, ואילו ציינו של רבי ישעיה ברלין ז"ע המה מוקפות בסוגריים מרובעים.

בנוסף להגהות אלו חיבר רבי ישעיה זי"ע ספרים רבים וחשובים. אחד הספרים נקרא "אומר השכחה", והוא ספר שמביא בתוכו למעלה ממאה הלכות שנוצצות בתלמוד בבלי, ואילו ברמב"ם ובשו"ע השמיטו אותם. כמו כן חיבר ספר בשם "קשות מיושב", דהנה בגמרא ישנם לפעמים קושיות שנושארן בתויבתא, או לפעמים הגמרא נשארה בקושיא. ומובא במפורשים מה החילוק בין תויבתא לבין קושיא, דעל תויבתא אין שום תירוץ עליה, אבל על קושיא אפשר לנצוץ תירוץ, רק ביתיבתא נשארו בקושיא עד שימצאו תירוץ נכון לקושיא. הגרי"ש פיק כתב ליישב את כל הקושיות שהגמרא נשארה בקושיא. וספר זה תברו תוך ארבעה עשר ימים וכמו שכתב בהקדמתו, והוא מכיל תירוץ על כמאה ועשרים מקומות שנושארן הגמרא בקושיא. עוד כמה ספרים חיבר רבינו - "כלי שרת", "קטן שהגיע לחינוך" על ספר החינוך, "תיקון כלי שרת", "יש סדר למשנה" על ששה סדרי משנה, "הפלאה בערכין" על ספר הערוך, וספר "שיאלת שלום" על השאלתות דרב אחאי ז"ל, ועוד.

כאמור רבי ישעיה ברלין כתב תירוץ על הקושיות שהגמרא נשארה בהם בקושיא. ולכאורה יש לתמוה, אם התירוץ הוא נכון א"כ מדוע הגמרא לא יישוב את הקושיא בתירוץ זה, ואם הוא אינו נכון א"כ מה תשובה יש בזה. וביותר קשה, איך יתכן שהכמי הגמרא לא ידעו את התירוץ של רבינו זי"ע. ואפשר לומר, דהנה ראיתי מובא מהגה"ק רבי חיים ויטאל זי"ע שכתב על רבו המובהק רבינו האריז"ל, שהיה לומד גמרא ופוסקים בכח ובמפלול גדול, והיה מויע מאד בעת הפלפולים. כי הקושיות באות מכלל היצה"ר, כי הרי בפשטות היינו צריכים להבין את הכל, והיצה"ר שאינו יכול לסבול ולראות שבני ישראל עוסקים באוריינות, לכן מעמיד להם קושיות רבות שלא יבינו, [וראה מה שכתב זקניו בלקוטי שו"ת חתם סופר (סי' נ"ח) "אלפי קושיות מתגוללים כעת בעונותינו הרבים בבתי מדרשים בכל יום, כי לקוצר שכלנו אין אתנו יודע כע"י מה"ש עיי"ש], ולזה היה האריז"ל מתאמץ מאד ליישב הקושיות, כי ע"י התירוץ בטלים הקושיות ונשבר כח היצה"ר. ולזה יתכן לומר, דמה שחכמי הגמרא נשארו בקושיא, כי מקום הניחו לדורות הבאים אחריהם להתייעק לתרץ את הקושיות, ועי"ז יעלו במעלות הקודש לשבר את כח היצר הרע.

תורת נתן

פנינים מספר
"להורות נתן" על התורה

הטעם דביוכ"פ הצריכו
דקה מן הדקה

ומלא הפניו קמרת סמים דקה (טו, יב). פירש"י שתהא דקה מן הדקה שמערב ויחכ"פ היה מחזירה למכתשת.

י"ל הטעם דביוכ"פ הצריכו דקה מן הדקה, דקטורת מכפרת על עבירות דקות וביוכ"פ נתעלו ישראל במדרגה יותר מבכל ימות השנה עד שמה שלא נחשב לעבירה בכל השנה הוצרך לכפרה ביוכ"פ וכענין הקב"ה מדקדק עם סביביו כחוט השערה. וע"כ הוצרכו ביוכ"פ לעשות דקה מן הדקה לרמוז דהתשובה צריכה להיות יותר דקה.

המתעסק בעוונות ישראל צריך לכבס בגדיו

והקשלה את השעיר לעזאזל וכבס בגדיו (טו, יט). י"ל רמז לפי דברי הרה"ק מבעלז ז"ל שע"כ שורפין הכלי שבודקין בו החמץ, דחמץ רומז על חטא וגם כלי שמחפשים בו חטאם של ישראל צריך שריפה, כי לא הביט און ביעקב.

וזה רמז שהמשלה את השעיר אשר עליו עונות ישראל, גם הוא צריך כפרה וכבס בגדיו.

המדרגה הגדולה ביותר היא הפשטות בלתי לה' לבדו

ויעש פאשר צוה ה' את משה (טו, לד). פירש"י להגיד שבחו של אהרן שלא היה לובשן לגדולתו אלא כמקיים גזירת המלך.

וצ"ב מה הרבותא שלבש בגדי בד ביוכ"פ לשם מצוה, הרי אדרבה בגדי זהב היו יותר לכבוד ולתפארת. כן הקשה החת"ס.

וי"ל עפ"י ירושלמי (יומא פ"ז ה"ב) קתנת בד קדש ולבש (לעיל פסוק ד), ולמה בבגדי לבן, א"ר חייא כשירות של מעלה כן שירות של מטה מה למעלה איש אָךְד לבוש בָּדִים (דניאל י, ה), אף למטה כותנת בד קודש ילבש.

וי"ל עפ"י מ"ש בשר"ת הריב"ש (סימן קנ"ז) בשם הר"ש מקיוון שאמר שאחר שידע כל סודות התפלה הוא מתפלל לדעתו של תינוק ע"ש. והיינו כי המדרגה הגדולה ביותר היא הפשטות בלתי לה' לבדו, כמו תינוק שמבקש לחם

בלי שום פניה וכוונה אחרת. ומדרגה זו של פשטות השיג הכהן גדול ביוכ"פ כשלבש בגדי בד לבן, כענין מלאך שאין לו שום פניה וכוונה שלא לשמה שהרי המלאך לא נברא אלא לקיים שליחותו, וזולת שליחותו אין לו שום מציאות אחרת וממילא לא שייך אצלו ענין שלא לשמה.

וע"כ דוקא כשלבש בגדי לבן המורה על גדולתו כמדורגת מלאך היה ס"ד שיתפאר בהן על שהשיג מדרגה זו, וזה שבאו להגיד שבחו של אהרן שלא היה לובשן לגדולתו לגודל מדרגתו אלא כמקיים גזרת המלך.

גם י"ל דהנה אהרן היה ודאי בכחו להשיג השגות גבוהות בעת לבישת בגדי לבן, ואעפ"כ צמצם השגתו ולבשן בפשטות כמקיים גזרת המלך, והיינו שלא היה לובשן לגדולתו כלומר לפי מדרגותיו והשגותיו הגדולות, אלא בפשטות כמקיים גזרת המלך.

הוכחה נפלאה שישב ולא עבר עבירה - נותנין לו שכר כעושה מצוה

וישמרתם את הקתי ואת מושפטי אשר יעשה אתם האדם וְהַיְיָ יָקָם אֹתָם ה' (יה, ה). אמרו חז"ל מכות (כג): ישב ולא עבר עבירה נותנין לו שכר כעושה מצוה. וי"ל שלמדנו כן עפ"י דאמרו (ב"ק לח) מנין שאפילו עכו"ם ועוסק בתורה שהוא ככהן גדול ת"ל אָשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הַאֲדָם וְהַיְיָ יָקָם כהנים לויים וישראלים לא נאמר אלא 'אדם' הא למדת שאפילו עכו"ם עוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול. וכתבו תוס' בשם ר"ת דאע"ג דאין עכו"ם קרויים אדם, אבל האדם שפיר נקרא. ומבואר בש"ס סנהדרין (טו) דאע"ג דעכו"ם שלמד תורה חייב מיתה, מ"מ הא דעכו"ם העוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול היינו בשבע מצות דידהו.

ומבואר דפסוק זה בעכו"ם נאמר שהרי כתיב האדם. וכתיב ביה אשר יעשה, וזה קאי על ז' מצוות זידיה, ולכאורה שבע מצוות בני נוח הם בשב ואל תעשה, מלבד דינים שהוא בקום ועשה. אבל השאר כגון גזל ורציחה וכו' כולן בשוא"ת ומ"מ נאמר בהם אשר יעשה. וא"כ מוכח דישב ולא עבר עבירה שהוא בשוא"ת נותנין לו שכר כעושה מצוה, שהרי על ז' מצוות דב"נ שהן בשוא"ת נאמר לשון עשה.

יפה נדרשת

נדב ואביהוא השתוקקו להתקרב ולהתדבק בהשי"ת בתכלית הדיקות

נדב ואביהוא השתוקקו להתקרב ולהתדבק בהשי"ת בתכלית הדיקות עין בעין נראה.

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרַי מוֹת שְׁנֵי בָנֵי אֶהֱרֹן בְּקָרְבָנְתָם לַפְּנֵי ה' וַיָּמָתוּ (א, טו).

מצינו בש"ס סנהדרין (נב) עוד טעם לסיבת מיתתם - וכבר היו משה ואהרן מהלכים בדרך ונדב ואביהוא מהלכים אחריהם וכל ישראל אחריהם, אמר לו נדב ואביהוא אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה נהניג את הדור, אמר להם הקב"ה הנראה מי קובר את מי, אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי נפישי גמלי סבי דטעניו משכי דהוגני (הרבה גמלים זקנים טעוניו עורוץ גמלים יניקם שמתו, ש"י). ופירש"י, דבשביל שהיו מבקשים שררה ורבות מותו.

והוא פלאי מאד, איך יתכן שקדושי ה' נדב ואביהוא יתאוו למיתת משה ואהרן כדי שיוכלו להנהיג את הדור. ובדאי שדברים אלו הקמו סתרי תורה, ברם תורה היא ללמוד אנו צריכים.

ונראה עפ"י מה שכתב בס' מושב זקנים עה"ת (פרי שמיי) וזה לשונו, הקשה החסיד, צדיקים כמו נדב ואביהוא מה ראו להביא אש זרה, ויש לומר שנוכספו לראות פניו זיו שכניה ואמרו על ידי שנקטיר בהיכל נראהו עין בעין, עכ"ל. הרי שהצדיקים

אולם נדב ואביהוא ידעו שכל זמן שמשה ואהרן שהם רבותיהם של בני ישראל והם בחיים חיותם, אין בכוחם להתדבק להקב"ה בתכלית הראייה, וכמו שכתב זקני החתם סופר זי"ע בדרשותיו (ח"א דף צ"ז ע"א) כי אין התלמיד יכול להשיג את מעלת השלימות כל זמן שהרב קיים, עיי"ש. וכל מה שהשיגו נדב ואביהוא היה לבין הכפורת.

חק נתן

עניני הלכה
משולחנה של רבינו ז"ע

כיצד לאפשר לראש התלמידים בישיבה בנחמיה בן ברכיה המזון

וע"ד שאל בישיבה שבשבת קודש אוכלין ביחד ותמיד מכבדים את הכהן לזמן ברכת המזון מוזן וקדשתו. אלא שע"ד שאר הבחורים לא מזמנים, ואיך הדרך הנכונה שתהיה אפשרות גם לשאר הבחורים שאינם כהנים שיזמנו.

(א) לכאורה היה מקום לומר, דהא דאיתא בשו"ע או"ח (סי' ר"א ס"ב) דכהן ת"ח מצוה להקדימו שנאמר וקדשתו לפתוח ראשון ולברך ראשון, היינו רק היכי שהכח בלבד מברך ברכת המזון וכולם שומעין ויוצאים ידי חובתם מן המזון, וכמו שכתב בשו"ת פנים מאירות (ח"א סי' י"ד) דעיקר מצוה הזימון הוא לצאת בברכת המברך עיני שם, ונמצא שרק המזמן מברך וכולם שומעים, ובכהאי גוונא איכא מצוה של וקדשתו לכהן שיברך תחלה, שהרי הכהן הוא

ומשמע דרק דבר שבקדושה צריך לכבד את הכהן ראשון, אבל כשאוכלין הסעודה מה דבר שבקדושה איכא במה שנוטל חלקו ראשון, ודוקא לברך על התורה ראשון או כשישבינן בישיבה ועוסקין בתורה או בשאר עניני מצוה יש לומר שידבר ראשון, כי הם ענינים שיש קדושה, אבל לברוך חלקו מהמנואלים שבסעודה מה קדושה איכא בזה. ועיין לשון הרמב"ם (פ"ד מנלי מקדש ה') ומצוה עשה היא להבדיל הכהנים ולקדשם וכו', וצריך כל אדם מישראל לנהוג בהם כבוד הרבה ולהקדים אותם לכל דבר שבקדושה לפתוח בתורה ראשון ולברך ראשון ולטול מנה יפה ראשון ע"ל, הרי שכתב דצריך כל אדם מישראל לנהוג בהן כבוד הרבה, וזה כולל גם לטול מנה יפה ראשון, אבל מכל מקום הא גופא קשיא, דהא בגמרא אמרו קדשתו לכל דבר שבקדושה. אולם באמת קשיא ז"ו ש לקהלת גם על הגמרא, שהרי בגמרא אמרו ולטול מנה יפה ראשון, וקשה דהא מתחלה אמרו תנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו לכל דבר שבקדושה, ואיך כללו בזה גם

המשך "שיח מוהר"ן"

הענין, הוי אומר הענין, ואם תרכיב הננס בצואר הענין, מי רואה יותר רחוק, הוי אומר הננס, לפי שעשוי עיני הננס גבוהות יותר מעיני הענין. כך אנו ננסים ורובים על צוארי העניקים הראשונים, מפני שראינו חכמתם ואנחנו מעמיקים, ומכח חכמתם חכמתנו ולא שאנו גדולים מהם, עכ"ד עיי"ש.

ובאמת יש להסביר, הא דחזינו כי תלמידי חכמים של דורות האחרונים זוכים לרבו קשויותיהם של הקדמונים בדרך אמיתית. וכמו"כ ראינו אצל רבינו עקיבא איג"ו ז"ע, שמוגלא בפומיה קידשא לסיים את קשויותיו בלשון "צריך עיון גדול", והנה כיום חזינו לגדולים שבאו אחריו שכתבו לתרץ כמה מהקשויות. ברם נראה עפ"י מה שאמרו בש"ס עבודה זרה (ג:) שתיים עשרה שעות היו היום, שלש הראשונות הקב"ה יושב ועוסק בתורה. וקשה דמה שייך לומר לגבי הקב"ה שיעסק בתורה בכל יום. ונראה לפרש, כי הקב"ה משפיע בכל יום תורה לישראל, וכמו שהקב"ה מחדש בטובו בכל יום תמיד מועשה בראשיתו, לפי הקב"ה מחדש ומשפיע בכל יום חידושי תורה חדשים ללומדי התורה. והרי הקב"ה היה מביט בתורה וברא את העולם (בראשית ובה פ"א ס"א), וכשם שהעולם מתחדש בכל יום, כך גם התורה מתחדשת בכל יום. ומשום כך אמרו (רש"י כי תבא כ"ו טו) שבכל יום היו בנינו כחדשים, כי התורה היא באמת חדשה בכל יום, וכן איתא במדרש רבה (תולדות פס"ג) אין כל יום ויום שאין הקב"ה מחדש הלכה בבית דין של מעלה, עיי"ש. ולכן אנו מוצאים שהאחרונים שיבטו סברות בתורה מה שלא עמדו בהם הקדמונים, כי סברות מחדשות אלו הושפעו מהקב"ה רק בדורות האחרונים, שהיו הקב"ה משפיע בכל יום חידושי תורה מחדשים, ובזמן הראשונים עדיין לא הושפעה סברא זו, ולכן לא עלתה על דעתם של לומדי התורה. ומשום כך ניתנה לאחרונים רשות ליישב קשויות הקדמונים, ואין לומר דמדלא קיבלו הקדמונים סברא זו מוכח שאין היא אמיתית, כי לומדי תורה ההוגים בתורה לשם שמים, זוכים להשיג סברות מחדשות שהקב"ה משפיע בכל יום תמיד, והסביבה שהקדמונים לא עמדו בסברא זו, כי באותה שעה עדיין לא יד לעולם ענין מחדש זה, אבל אנתנו שזכינו לאור חדש שירד בזמננו יכולים ליישבו.

לנכון אותה קושיא חמורה, ברם הראשון נשאר בקושייתו כי אינו יודע את סברת השני, ואילו זה השני בעל הסברא אינו יודע את הקושיא המתיישבת לנכון על פי סברתו שחידש, ונמצא שכל אחד מהם תורתו אינה שלימה, כי זה ש' לו קושיא בלא תירוצו, וזה ש' לו ישוב נכון בלא קושיא שיכול להליבש עליה את הסברא. ברם כאשר תורם זה השני תלמידי חכמים אלו עולה לפני הקב"ה, הנה הקב"ה כביכול שומע את קושייתו של זה ואת תירוצו של זה ומחברם יחד ועושה מהם תורה שלימה, ומתנו בספר זכרון לפניו וכל אחד מקבל את שכרו ומשלם, כמו שהעלה תורה שלימה ואמיתית. והיינו "וא נדברו ריא"ה איש אל רעהו", ולא אמר "ידברו", כי ירא'ה אלו שאינם יודעים ומכירים איש את רעהו, ממילא לא יתכן שיזכרו זה עם זה, אבל "נדברו" כאילו עצמכם, שקושייתו של זה מתאימה ליישבה לפי סברתו של זה, והנה "ויקשבו ה' וישמעו", את תורתם של שניהם, שהם רק תצאי תורה, ויחשב ספר זכרון לפניו ליריא'ה ולחושבי שמו", הוא הספר שלפני הקב"ה בו כתובים חידושי תורה שנתחדשו על ידי בני ישראל בעולם הזה, והנה באותו ספר נזכרים שניהם לטובה, זה מוקשה וזה מפרק, ומשניהם יחד מתקלט עילאה ונעשתה תורה שלימה", עכ"ד.

והנה אמרו חז"ל (ברכות ה:) הקובע מקום לתפילה אלקי אברהם בעזרו. וראיתי בספר הקדמון "דרך משה" (יום השיעי) שהביא דברים חוצבים ומתנבים האדרי"ל, בגודל חשיבות וחיוביות קביעת מקום לתפילה. ובין הדברים מביא משל מלך, שהיה הפעם מלחמה גדולה בין שתי מדינות, והמלך שרצה לכבוש את המדינה השנייה, לא יכל לפרוץ את החומה הבעורה שהקיפה את המדינה ההיא, והתחילו בעלי המלחמה לשלוח חיילים ובליסטראות, ופעם זרקו חיילים למקום זה ופעם למקום אחר, ואמר להם המלך שוטים שבעולם, הרי אם תזרקו חיילים פעם לכאן פעם לשם, לעולם לא תצליחו לשבור את קיר החומה, כי ייעשו רק כמה חורים קטנים שאין בהם ממש בכמה פניות, אבל אם תתחילו לירות חיילים ואינם במקום אחד בלבד, אזי יכון שאותו מקום מקבל כ"כ הרבה חיילים ובליסטראות, מוכרח שישבר ויפרץ בו חור גדול, ואז תוכל להכנס לתוכה המדינה ולכבושה. והנמשל, דהנה מיום שחבר בית המקדש נעשה חומה ומסך ברזל בינינו לבין איננו שבשמים, בבחינת הסתר פנים וחוסוק, אמנם תפילותינו שאנו מתפללים המה בבחינת אותו קנה שריפה שיווינו בו לשבור את חומת הברזל, ואם האדם מתפלל בכל פעם במקום אחר, אזי נעשים נקבים פה ונקבים שם ותו לא, אבל אם הוא מתפלל בכל יום במקום אחד, אזי תפילתו בוקעת את החומה המבדלת, ומפלטת לה את דרכה עד לפני כסא הכבוד, עכ"ד.

(מוצנ"ק מברכין אייר שנת תשנ"ד)

המשך "יפה נדרשת"

באמצעות משה ואהרן, כי הרב הוא הצינור אשר דרכו מושפעת החכמה לתלמידיו. והנה נדב ואביהוא בהיותם משתוקקים להתדבק בהש"ת בבדיקות גמורה בלי אמצעי, אולם ידעו שכל זמן שמשה ואהרן קיימים והם הם ברוחיהם של בני הדור, ממילא בהכרח שיקבלו השפעתם מהש"ת רק באמצעות רבם, וחשוב כי משה ואהרן כבר השלימו את עצמם וזכו לתכלית מדריגות קדושה, ואין להם צורך להשפיע לתלמידיהם כדי שהם עצמם יקבלו חלקיהם בתורה, שהרי הצדיקים הללו כבר הגיעו לתכלית שלימותם, ולכן התאו למיתתם כדי שמועתה יוכלו לקבל השפעת החכמה מהקב"ה בלי שום אמצעי, ויוכלו להתדבק בהש"ת בשלימות, והם אשר יהיו הצינור לתלמידיהם אשר דרכם יושפע השפע האלקי.

והיו כוונת אמרם בגמרא – וכבר היו משה ואהרן מהלכים בדרך

והנה מקודם שהגרי"ק פיק חיבר ספר "יש סדר למשנה", והוא חיבור קטן ששה סדרי משנה. איתא במשניות ברכות (כח), רבי נחניא בן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו תפילה קצרה, אמרו לו מה מקום לתפילה זו, אמר להם בכניסתי אני מתפלל שלא יארוע דבר תקלה על ידי ולא אכשל בדבר הלכה וישמחו בי חברי, וביציאתי אני נותן הודאה על חלקי, עיי"ש. ומדקדק הגרי"ק פיק בלשון חכמים שאמרו לו "מה מקום לתפילה זו", מדוע השתמשו בלשון "מקום" זקא. ומפרש פה קדוש, דאמרו חז"ל (ברכות ה:) שלא יתפלל אדם בפתח בית הכנסת כדי שלא יראה עליו התפילה כמשאו, רק צריכים להתפלל בתוך ביהמ"ס. והנה כאן ראו התלמידים שרבי נחניא בן הקנה מתפלל מיד בכניסתו לביהמ"ד, כשעדיין לא הספיק להגיע למקומו. וע"כ שאלוהו "מה מקום לתפילה זו", הרי המקום הוא אינו מיועד לתפילה כי נראה עליו כמשאו, רק צריכים להתפלל בכניסתם לתוך ביהמ"ד. ולזה השב להם רבי נחניא, דמה שאני מתפלל אינה סתם תפילה שאפשר לאומרה גם בתוך ביהמ"ד, אלא שעד שאני מגיע למקומי ביהמ"ד אני נשאל שאלות רבות מהמתפללים, ואני יכול להכשל ח"ו בדבר הלכה עוד טרם הגעתי למקומי, ולכן אני מתפלל מיד בכניסתי בפתח ביהמ"ד שלא יארוע דבר תקלה על ידי. וכמו כי ביציאתי מביהמ"ד אני מתפלל, כי ביציאתי אנכי שומע דברי תורה בדרך צאתי החוצה, ואינו רוצה להכשל גם ע"ד היציאה לגמרי מביהמ"ד, ולכן אני מתפלל ביציאתי, עכ"ד הנחמדים.

***

ונדב ואביהוא מהלכים אחריהם וכל ישראל אחריהם, ורצה לומר כי משה ואהרן הלכו בראש לקבל את ההשפעה מהש"ת, והם היו הצינור העיקרי להשפיע ולמסור את התורה לנדב ואביהוא, ואחריהם הלכו נדב ואביהוא והשפיעו התורה לבני ישראל, ואמר לו נדב ואביהוא איתני מותו שני זקנים הללו ואנת נהיג את הדור, כי זקן היינו זה שקנה חכמה (קידושין זב:), ואמרו איש לרעהו כי משה ואהרן כבר הגיעו לתכלית שלימות קניית החכמה, וא"כ אין להם צורך לשמש כצינור להשפעת החכמה לתלמידיהם ועי"ז לזכות בחכמה, שהרי הקדושים הללו כבר הגיעו לתכליתם.

והיו אמרם "וכבר היו משה ואהרן מהלכים", היינו שכבר זכו לכל המדריגות והשלימו את עצמם כראוי, וא"כ הם רק כמסך המבדיל בינם לבין הקב"ה, ולכן התאו כי אני ואתה נהיג את הדור, שהם יקבלו השפעתם מהקב"ה בלי אמצעי, והם שישמשו צינור

למסירת התורה לבני ישראל. וע"ז אמר להם הקב"ה נראה מי קובר את מי, והיינו דאמרי אינשי נפישו גמלי סבי דטעיני משכי, כלומר חזינו דגם נגמל זקן טעון עור גמל ינוק, וזה רומז כי גם זקן שקנה חכמה עדיין נצרך לתלמידיו שישפיעו עליו חכמה מאור החוחר, כי אין חקר לתורת ה', ולא יתכן לומר שכבר השלימו את עצמם. ונדב ואביהוא חשבו כי משה ואהרן כבר השלימו את עצמם בתכלית השלימות, וע"כ אינם זקוקים שוב לחיי העולם הזה, אבל לאמת אף שהשלימו את עצמם, מכל מקום זקוקים להם עדיין כדי ללמד תורה ולהורות בהיאם אחריהם, וזה נרמז ג"כ במשל דנפישו גמלי סבי דטעיני משכי דגמלי ינוקים, דאף שהם בבחינת סבי שהשלימו עצמם, אבל הם טעונים עבודת משא הקודש, לטעון את הגמלים היונקים להשפיע תורה לדורות הבאים.

(מוצנ"ק מברכין ניסן תשס"ה)

ניתן לקיים צוואות הק' ולהשתתף בהדפסת הספרים ולזכות "למלוי ישר" ול'זכות גדולה בזה ובבא' וכלשון רבינו הגה"ק זיע"א בצוואות הק' על ידי עמדות 'נדרים פלוס' - 'מכון להורות נתן'

מתוך צוואת רבינו זצוק"ל

"וכל מי שיעזור להדפסת הספרים תהא לו לזכות גדולה בזה ובבא"

"וכל מי שיתן ממון להדפסת הכתבים אהיה לו למלוי ישר בעוה"ה הכל לפי רצון הבורא"

י"ל על ידי
'מכון להורות נתן' להוצאת והפצת כתבי רבינו בעל 'להורות נתן' זיע"א - לקבלת העלון במייל וכן להערות והצעות - נא לפנות לאימייל
mln0527157594@gmail.com

